

Stockholm 17 augusti 2022

Synpunkter på utkast till ställningstagande om tillhandahållande till anställda mot ersättning

FAR har beretts tillfälle att yttra sig över Skatteverkets utkast till ställningstagande som enligt information i sidoordnat e-mail ska ersätta fyra ställningstaganden: *"Hemtjänster, stat och kommun"* daterat den 17 augusti 1998 dnr 7115-98/00, *"Hemtjänster"* daterat den 20 november 1998 dnr 10326-98/900, *"Avdragsrätt för ingående skatt på förvärv för de anställdas privata bruk – direkt eller genom personalstiftelse"* daterat den 4 maj 2001 dnr 5576-01/100 samt *"Mervärdesskatt vid en arbetsgivares försäljning av s.k. hemdatorer"* daterat den 25 mars 2002 dnr 2736-02/100. FAR får med anledning av detta anföra följande.

FAR:s kommentarer

FAR vill inledningsvis uttrycka att det, mot bakgrund av att nämnda ställningstaganden och skrivelser (nedan gemensamt "ställningstaganden") är till åren komna, uppskattas att Skatteverket vill uppdatera tidigare ställningstaganden. Nämnda ställningstaganden innehåller ett flertal formuleringar som inte längre återfinns i lagstiftningen. Därtill har det meddelats ett stort antal avgöranden från EU-domstolen som har format gällande rätt sedan dess.

FAR har inte något att invända mot sammanställningen av gällande rätt, dvs. paragrafer och artiklar i mervärdesskattelagen respektive EU-direktivet samt uppräkningsen av avgöranden från domstolar.

FAR anser emellertid att förslaget till ställningstagande är otydligt. Det är svårt även för en insatt läsare att förstå vad Skatteverket menar.

Mot bakgrund av att Skatteverket inte är en lagstiftande myndighet utan en part samt att myndighetens ställningstaganden har till syfte att beskriva Skatteverkets bedömning i vissa rättsliga frågor anser FAR att ställningstagandena bör vara mer konkreta och tydliga. Det finns enligt FAR:s uppfattning ingen anledning att lämna frågor öppna, eller att skriva oklara och svävande ställningstaganden, för att täcka in framtida eventualiteter. Det aktuella utkastet ger, enligt FAR, inte tillräcklig vägledning om Skatteverkets faktiska inställning. Risken är snarare att ställningstagandet förvirrar, särskilt eftersom Skatteverket först redogör för rättskällorna och hur olika transaktioner ska betraktas och sedan gör en presumtion som tar udden av det tidigare sagda.

Ett exempel på stycke som kan förbättras och förtydligas är diskussionen om löneavdrag kan utgöra en ersättning i mervärdesskattesammanhang. Här talar Skatteverket om "förhandlad lön". FAR föreslår att Skatteverket så långt det är möjligt istället använder vedertagna begrepp, som brutto- och nettolöneavdrag, i den mån det är i linje med Skatteverkets uppfattning. Lämna gärna tydliga exempel för att åskådliggöra hur myndigheten resonerar.

Vidare anser FAR att Skatteverkets motivering vad gäller ställningstagandet om att löneavdrag för bilförmåner i regel inte är ersättning på grund av att mervärdesskattelagen har en schabloniserad hantering av personbilar är inadekvat. Frågan om en anställd har lämnat en ersättning eller inte måste bedömas separat. Först därefter görs en bedömning om ingående moms är avdragsgill eller om företaget ska uttagsbeskattas för att tillgången använts för privata ändamål, dvs. enligt de schablonregler som gäller för personbilar.

Beträffande bedömningen av ekonomisk verksamhet har Skatteverket föreslagit att den ska göras i två steg. Såsom FAR tolkar det första steget handlar det om att bedöma om de aktuella transaktionerna skulle kunna utgöra en egen ekonomisk verksamhet/verksamhetsgren. Det sista ledet "*...om ingen annan ekonomisk verksamhet bedrivs*" kan dock missförstås och tolkas som om denna bedömning endast gäller organisationer som inte bedriver ekonomisk verksamhet. FAR föreslår att det istället uttrycks "*... om ingen annan ekonomisk verksamhet skulle ha bedrivits.*" eller liknande formulering med annan tempusform än presens.

Därefter, om det saknas kontinuitet och frekvens, ska det, enligt Skatteverket, i steg två göras en prövning av om omsättningen har ett samband med den ekonomiska verksamhet som bedrivs.

Skatteverket ger ett exempel på en arbetsgivare som tillhandahåller städtjänster mot ersättning till 20 av sina anställda och uttrycker att det kan vara en ekonomisk verksamhet. I stycket därefter uttrycks att det är omsättning när det är omsättningar till *flera* anställda. Då det är stor skillnad på flera anställda och 20 anställda anser FAR att det föreligger en otydlighet i texten som bör justeras. FAR anser vidare att Skatteverket bör beakta de skillnader som föreligger mellan större och mindre företag. Ett litet företag med t.ex. fyra anställda som samtliga tillhandahålls städtjänster mot ersättning bör bedömas likvärdigt som ett stort företag. Även här är det tacksamt med exempel på olika situationer (stora/små företag, olika sorters verksamhet etc.) där Skatteverket tydligt beskriver sin uppfattning om hur situationen ska bedömas.

FAR ifrågasätter även presumptionen om att det saknas samband med den ekonomiska verksamheten om omsättningarna inte är av samma art som de som normalt tillhandahålls. FAR anser att bedömningen ska göras utifrån om det sker en omsättning (ett tillhandahållande mot ersättning eller ett uttag) oavsett vad företaget i övrigt har för verksamhet – och att mervärdesskattereglerna ska tillämpas därefter.

Även om frågorna kring hemdatorer numera är tämligen daterade kan det förstås förekomma att ett företag tillhandahåller varor för privat bruk till sina anställda (t.ex. cyklar och liknande). I de tidigare avgörandena från Högsta förvaltningsdomstolen (RÅ 1999 ref. 37, RÅ 1999 not. 176 och RÅ 2004 ref. 112) förklarades att det inte förelåg avdragsrätt för ingående moms eftersom det inte var fråga om förvärv för verksamheten. Skatteverket avser nu att skriva att nämnda rättsfall inte längre ska tillämpas. Det förefaller emellertid som om Skatteverket anser att det inte heller nu ska medges avdragsrätt för ingående moms. FAR föreslår därför att texten omformuleras på sådant sätt att en företagare kan förstå vad som är skillnaden gentemot tidigare.

Sammanfattningsvis är FAR positiv till att Skatteverket genom ett nytt ställningstagande ersätter tidigare ställningstaganden. Det skulle dock vara till nytta för företagen vid den praktiska tillämpningen om Skatteverket kunde ge fler jämförande exempel på när myndigheten anser att det är fråga om en omsättning eller inte. Det skulle således vara värdefullt för de skattskyldiga att få en tydlig vägledning och uppfattning om Skatteverkets inställning till olika tillhandahållanden till anställda av exempelvis cyklar.

FAR

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Michael Johansson'.

Michael Johansson
Ordförande i operativa gruppen Remissgrupp Skatt